

Před sto lety plošně udeřila „černá smrt“

Byla rychlá a smrtící: epidemie španělské chřipky, jež vypukla v obřím měřítku právě před sto lety v roce 1918, zasáhla lidi tak tvrdě jako žádná jiná moderní metla. A měla mnohem víc obětí než ještě probíhající první světová válka.

Včera 4:45

Lidé kvůli epidemii houfně umírali – zejména na podzim toho roku. Ve třech vlnách této chřipky zemřelo podle různých odhadů 27 až 50 miliónů pacientů. Některé zdroje dokonce soudí, že do roku 1920 mrtvých až 100 miliónů – desetkrát víc než padlých za celou válku.

Policisté v americkém Seattlu nosí roušky jako obranu před španělskou chřipkou. Snímek z prosince 1918.

FOTO:

Jen v tehdejší Německu se podle jedné studie stalo obětí chřipky na 426 000 lidí. „V současném zdravotním systému by to bylo neúnosné, prakticky nepředstavitelné,“ řekla Silke Budaová, expertka na chřipku z berlínského Institutu Roberta Kocha.

Modrá kůže a rychlý konec

Přítom podle berlínského historika a lékaře Wilfrieda Witteho, který španělskou chřipku zkoumal, začalo vše poměrně nevinně.

Během první infekční vlny na počátku roku 1918 sice onemocnělo mnoho lidí, ale poměrně málo jich zemřelo. Jenže na podzim přišla další, už smrtící vlna. Nákaza se šířila zejména v místech větší koncentrace lidí – při náborech vojáků, ve vojenských či zajateckých táborech. „Většina nemocných zemřela na akutní selhání plic. Šlo to opravdu rychle,“ řekl Witte.

Lékaři sledující oběti viděli určité podobnosti. Patřilo k nim nejen to, že nemoc neobvykle často zabíjela zdánlivě silné pacienty ve věku 20 až 40 let. Jejich kůže měla často tmavomodrou až načernalou barvu, podle Witteho příznak nedostatku kyslíku. Kvůli téměř černé pleti zesnulých ožívaly vzpomínky na epidemie moru, zvaného „černá smrt“.

Polní nemocnice pro nemocné španělskou chřipkou na americké vojenské základně Funston v Kansasu v roce 1918.

FOTO:

Chřipkou onemocněl i španělský král, což bylo jedním z důvodů, proč nemoc vstoupila do dějin právě jako „španělská chřipka“. Je však téměř jisté, že z Pyrenejského poloostrova nepocházela.

Podle Witteho se španělská chřipka objevila nejdříve mezi studenty a vojáky v americkém Kansasu. S osazenstvem válečných lodí doputoval vražedný virus do Evropy a pak i do dalších částí světa. Nákaza se šířila kapénkami při kašli nebo kýchání. Doboví lékaři ale netušili, co nemoc způsobuje. Jen spekulovali o „bakteriích chřipky“. Až v roce 1933 se ukázalo, že nemoc způsobují viry.

Británii zatápí epidemie i nyní

Od objevu viru chřipky uplynulo již téměř 85 let. K dispozici jsou nyní léky a očkování i zdravotní systémy, které v roce 1918 neexistovaly. Přesto nemoc dokáže znovu a znovu vyvolávat zdravotní krize – jak to právě nyní zažívá třeba Británie. I tamní úřady přiznávají, že kvůli náporu nemocných chřipkou je zdravotní systém na pokraji zhroutil. Podle deníku The Guardian byly do konce ledna zrušeny všechny neakutní operace.

Počkat si prý bude muset na 55 tisíc lidí. Nyní se tedy operuje jen rakovina a případy, kdy jde o život.

Dočasně byly zrušeny pokuty za společné umístění mužů a žen v nemocnici. Jeden z lékařů se veřejně omlouval za „podmínky jako ze třetího světa“, jež nyní kvůli návalu pacientů v nemocnicích panují.

Nemocní dlouhé hodiny čekají na vyšetření, lékaři musejí ordinovat i na chodbách. Saniťáci jsou tak přetížení, že jedna z nemocnic sáhla k taxidopravě pacientů. „V oboru pracuji 34 let, ale nikdy jsem nic takového nezažila,“ přiznala Tracy Bullocková, šéfka nadačního trustu, pod nějž spadají nemocnice na severozápadě Anglie. „Situace je momentálně taková, že tak hroznou jsem ještě nezažil,“ dodal podle serveru The Huffington Post i doktor Nick Scriven, šéf Sdružení pro akutní medicínu.

mcm, [DPA](#), [Právo](#)

[Hlavní stránka](#) [Stalo se](#) [Domácí](#) [Vánoce](#) [Vaše zprávy](#) [Zahraniční](#) [Krimi](#) [Kultura](#)
[Ekonomika](#) [Finance](#) [Sport](#) [Žena](#) [Koktejl](#)
[Komentáře](#) [Internet a PC](#) [AutoMoto](#) [Muži](#) [Věda a školy](#) [Bydlení](#) [Kariéra](#) [Cestování](#) [Téma](#) [Speciály](#)
[Počasí](#) [Horoskop](#) [TV program](#) [Denní tisk](#) [Video](#)